

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 16. 11. 2023

Sayı: 27

Yüksel ARSLAN

Ankara Milletvekili

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Yüksel ARSLAN
Ankara Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe , Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Tarih: 23-11-2023	Esas No: 2/1785

T.B.M.M.
T.C. BAŞBAKANLIĞI
KURUMSAL İŞLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
2 0 Kasım 2023
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
2 0 Kasım 2023
№: 1327920

Yüksel ARSLAN
Ankara Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

GENEL GEREKÇE

Bir toplumun geleceğini yine o toplumun çocukları yaratır. Çocuklar her türlü olumsuz etkiden korunarak ve arındırılarak bedensel, ruhsal ve sosyal yönden sağlıklı bireyler olarak yetiştirilmelidir. Ancak bu sayede çağdaş, modern ve her anlamda sağlıklı bir toplum inşa edilebilir.

UNICEF' e göre özellikle gelişmekte olan ülkelerde, çocukların birçok yönden "risk altında" olduğu gerçeği tanımlanmıştır. Aile risk ölçümleri arasında yoksulluk, düşük düzeyde anne-baba eğitimi, çok sayıda çocuklu bir evde yaşama, tek ebeveynli olma, refah bağımlılığı, ailenin işlevsiz kalması, istismar, ebeveyn akıl hastalığı, ebeveyn madde kullanımı ve aile uyumsuzluğu veya hastalık gibi kriterler yer almaktadır.

Bu bağlamda düşünüldüğünde, ülkemizde birçok çocuğun bahsi geçen risklerle tanıştığını, bu risklere maruz kaldığını üzümlere belirtmek isteriz.

Bugün okul çağındaki çocuklarımızın %5'inin dikkat eksikliği ve hiperaktivite (DEHB) tanısı olup bu orana farklı öğrenme güçlüğü olan %10 dahil değildir. Bunun yanında gençlerin ve çocukların %13 oranında uyuşturucu maddeye maruz kaldığı bilinmektedir. Resmi istatistiklere yansıyan madde bağımlılığı ile ilgili kayıtların toplam oranında 18 yaş altının oranı %12,1'dir. Bu oranlara internet ve davranış bağımlılıkları dahil değildir.

Tüm bu güçlüklerin yanı sıra, ülkemizin 11 ilini etkileyen ve yüzyılın felaketi olarak değerlendirilen Kahramanmaraş merkezli depremlerin yarattığı fiziksel ve psikolojik yıkımı da yaşamak zorunda kalan, özellikle kırsal kesimde yaşayan, fırsat eşitliği sağlayamadığımız çocuklarımızın bazıları bu güçlüklerin üstesinden gelmekte zorlanmaktadır.

Buradan yola çıkarak eğitimin beşiği olan okullarımızda, çocuklarımıza eğitim ve öğretimin yanı sıra psikolojik yönden tam bir iyilik halini oluşturmak adına psikolog istihdam edilmesi, gelişmekte olan tüm ülkelerde olduğu gibi ülkemiz için de zaruridir.

Ülkemizde 30 bin psikolog işsizdir. Toplam okul sayımız 67 bin olup her okula bir psikolog sağlanması için kanun teklifidir.

Yüksel ARSLAN
Ankara Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 5/1/1961 tarihli ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu uyarınca Milli Eğitim Kurumlarında klinik psikoloji hizmetlerinin yürütülebilmesini teminen görevlendirilecek veya çalıştırılacak klinik psikologların, statüsü ve malî hakları ile hizmetin esaslarının düzenlenebilmesi adına kanunun ikinci bölümü olan İlde İlköğretim Görevlileri başlıklı 14. maddede değişiklik yapılması hakkındadır.

MADDE 2- 5/1/1961 tarihli ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu uyarınca Milli Eğitim Kurumlarında klinik psikoloji hizmetlerinin yürütülebilmesini teminen görevlendirilecek veya çalıştırılacak Geçici psikologların, statüsü ve malî hakları ile hizmetin esaslarının düzenlenebilmesi adına geçici madde eklemesi yapılması hakkındadır.

MADDE 3- 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun ek 13. Maddesinde yer alan psikolog ve klinik psikolog tanımlarının yeniden düzenlenmesi hakkında olup; ek gerekçesi aşağıda yer almaktadır.

EK GEREKÇE: Yasalar, toplumun düzeni, görev ve sorumlulukların belirlenmesi için toplumdaki bireylerin haklarının korunması, huzurlu ve güvenli bir yaşam sürmesi adına önemli ve güçlü kurumsal aynı zamanda da toplumsal sözleşmelerdir. Karmaşıklaşan ve gittikçe de zorlaşan yaşam şartları karşısında bireyler fiziksel ve maddi sorunların yanı sıra psikolojik olarak da zorlanmakta psikolojik hizmet gereksinimi artmaktadır. Her türlü zorlayıcı yaşantılar, bireysel yatkınlıklar ve stres faktörü bireylerin ve daha çok psikolojik destek alma ihtiyacı doğurmuştur. Artan Antidepresan kullanımı, bağımlılık ve benzeri tehlikeler de psikolojik desteğin önemini yoğun olarak hissettirmektedir. Bu cihetle psikolojik hizmetlerin daha kaliteli verilebilmesi için klinik psikolog tanımının yeniden yapılandırılması ve belirli standartların getirilmesi zorunluluğu vardır. 2011 yılındaki tanım ülkemizdeki psikolog sayısının yetersiz olması nedeniyle (bkz. 2011-2023 Ulusal Ruh Sağlığı Eylem Planı), psikologların uzmanlık alanı olan klinik psikolojinin alan dışına açılmasına neden olmuştur.

Toplumun ruh sağlığının korunması için aile bütünlüğünün sürdürülebilmesi, aileye ve topluma yönelik psikolojik hizmetleri daha önemli kılmıştır. Türk Psikologlar Derneği'nin verileri doğrultusunda ülkemizde 50.000'den fazla psikolog olduğu görülmektedir.

Yüksel ARSLAN
Ankara Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

Bu sayıya her yıl 12000'den fazla (YÖK Atlas verileri-2021) civarında yeni psikoloji bölümü öğrencisi eklenmektedir. Bu verilerden hareketle psikolog ve klinik psikolog sayısı ülkemiz için psikolojik hizmetleri verebilecek bir potansiyel taşımaktadır. Bu cihetle psikoloji lisans eğitimi mezun sayısı klinik psikolog ihtiyacını karşılamaktadır. Psikolog istihdamı açısından bu kanuni düzenleme önem arz etmektedir.

Klinik psikoloji, Psikoloji Bilim dalının bir alt alanı ve çalışma alanıdır. Bu sebeple klinik psikoloji eğitimi alınabilmesi için psikoloji lisans mezuniyeti ile kazanılması gereken yetkinlikler gerekmektedir. Bazı farklı programlardan mezun kişilerin psikolog unvan kullanımı 02.01.1984 tarihinde YÖK'ün aldığı bir kararla reddedilmiştir. 1985, 1988, 1989, 1990 ve 1991'de alınan yeni kararlarla da desteklenmiştir. Ayrıca kamu hizmetlerinin yürütülmesinde verimliliğin sağlanması ve kamu yararı amacına ulaşılabilmesi bakımından bu alanda ancak yetkinliği olan kişilerin görev yapabilmesi büyük önem taşımaktadır.

Klinik Psikolog 6225 sayılı kanun gereği sağlık meslek mensubu olarak ifade edilmiştir. Psikoloji bölüm mezunlarının sağlık lisansiyeri olduğuna dair 75850160-102.01.01 -E.95739 YÖK kararı açıktır.

Farklı lisans mezunlarının ilgili alanda yüksek lisans öğrenimi ile meslek unvanını kazanamayacağına ilişkin Danıştay'ın yerleşik içtihatları, klinik psikolog unvanının da farklı program mezunlarınca yüksek lisans ile kazanılamaması gerektiği noktasında dayanak oluşturmaktadır (bkz. Danıştay 5. DD, E. 1996/1234, K. 1998/239, T. 05.02.1998; Danıştay 5. DD, E. 2009/3912, K. 2011/8134, T. 27.12.2011). Bir meslek unvanı alabilmek açısından Danıştay vermiş olduğu kararlarda istikrarlı biçimde, "bir meslek ve bu mesleğin unvanını alabilmenin, ancak o meslekle ilgili lisans eğitimi yapmakla mümkün olacağını kuşkuyla yer bırakmaksızın vurgulamıştır. Danıştay'ın bir meslek ve bu mesleğin unvanını alabilmenin, ancak o meslekle ilgili lisans eğitimi yapmakla mümkün olacağı yönündeki yerleşik içtihadı ve iptal davalarının idarenin hukuk düzeninin korunmasındaki rolü doğrultusunda idarenin faaliyetlerinin buna uygun olabilmesi için söz konusu kanun maddesinde değişikliğin yapılması gerekliliği hasıl olmuştur.

MADDE 4- Yürürlük maddesidir

MADDE 5- Yürütme maddesidir.

Yüksel ARSLAN
Ankara Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

**İLKÖĞRETİM VE EĞİTİM KANUNU İLE TABABET VE ŞUABATI
SAN'ATLARININ TARZI İCRASINA DAİR KANUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 5/1/1961 Tarihli ve 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu 14'üncü maddesi birinci fıkrasına aşağıda yer alan bent eklenmiştir.

“e. Klinik Psikolog.”

MADDE 2- 222 Sayılı kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Geçici Madde 12 – Bu kanunun 14. maddesi 1. fıkra e) bendinin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yeterli sayıda klinik psikoloğun bulunmaması halinde, en az 4 yıllık psikoloji bölüm mezunu ve 2 yıllık deneyimini tamamlamış olanlardan, açılmış ve açılacak kurslarda başarı gösterenler, öğrenim durumlarına göre kadro karşılığı ücretle geçici psikolog olarak atanabilirler.

Bunlardan iki yıl başarı ile çalışmış olanlardan, klinik psikolog unvanına yönelik ek eğitimini tamamlayanlar eğitim kurumunun asıl klinik psikolog kadrosuna geçirilirler. Geçici psikologlara tatil aylarında da ücretleri ödenir. Teftiş raporlarına göre, iki yıl üst üste başarısız olan geçici psikologlar ile geçici psikolog olarak çalışmakta bulunanlardan 10 yıl içinde klinik psikolog öğrenimini tamamlamayanların görevlerine son verilir. Geçici psikologlar ile klinik psikologlar disiplin ve sair hususlar bakımından, rehberlik uzmanlarına uygulanan hükümlere tabidirler.”

MADDE 3- 11/4/1928 Tarihli ve 1219 Sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'un Ek 13. maddesinin a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“a) Psikolog: Üniversitelerin Psikoloji Bölümlerinden 4 yıllık lisans programını tamamlayarak lisans diploması alan sağlık meslek mensubudur. Psikoloji lisans mezunu olmadan psikoloji alanında veya ilgili alanlarda lisansüstü eğitimle psikolog unvanı veya psikoloji ile ilgili uzmanlık unvanı kazanılamaz.

Yüksel ARSLAN
Ankara Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

Klinik Psikolog: Psikoloji lisans eğitimi üzerine en az 2 yıl klinik psikoloji alanında yüksek lisans veya psikoloji lisans eğitimi üzerine klinik psikoloji alanında doktora yapmış sağlık meslek mensubudur.

Psikolog ve/veya klinik psikolog, nesnel ve yansıtılabilir ölçüm araçları, gözlem ve görüşme teknikleri kullanarak psikolojik değerlendirme ile uluslararası teşhis ve sınıflama sistemlerinde hastalık olarak tanımlanmayan durumlarda psikoterapi ve/veya psikolojik danışmanlık işlemleri yapar. Hastalık durumlarında ise ancak ilgili uzman tabibin teşhisi ve takibinde bağımsız olarak psikoterapi uygulamalarını gerçekleştirir. Klinik psikoloğun bulunduğu kurumlarda psikologların verdiği hizmetler klinik psikologların sorumluluğunda gerçekleşir.”

MADDE 4- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.